

Tér és kreativitás

A MOME MEGÚJULT CAMPUSA MINT A TARTALOMFEJLESZTÉS KATALIZÁTORA

A MOME-n mindenki úgy gondolta, hogy az új campus létrehozása nemcsak egy építkezési folyamatot és infrastruktúra kialakítását, hanem tartalomfejlesztést is jelent. A csíráiban a 2000-es évek elejéig visszanyúló campusfejlesztési gondolat mellett az oktatási programfejlesztés is egy folyamatos fejlődéstörténet, melynek utolsó nagy fejezete a 2010-es intézeti szervezeti átalakítás. Ennek kapcsán már akkor felmerült az oktatási metódus tartalmi és módszertani megújításának igénye is. Ami 2010-ben biztosnak tűnt, mára beigazolódott, hogy az oktatásban nagy szerepe van az integrációnak, a különböző szakterületek együttműködésének. Az elmúlt években

olyan integrált kurzusok is megvalósultak, amelyekre most lehetett építeni.

Hogy miben léptünk tovább? Kifejezetten a kutatási, fejlesztési és innovációs folyamatok (KFI) erősítése terén, ami során az oktatás fejlesztése a campus szerkezeti felépítésének fejlesztésével összhangban folyt. Már az oktatási programok tervezésénél tudtuk, hogy két új pillére jön létre az egyetemnek: a Technológiai Park és az Innovációs Központ, ahol a KFI-re kerül a fő hangsúly. Azon gondolkoztunk, hogy az Innovációs Központ által generált folyamatok hogyan hatnak majd az oktatásra, illetve a graduális képzés hogyan csatlakozhat be az innovációba.

Őszi kiértékelés (hallgatói munkák) | Autumn assessment (students' works) | MOME, Budapest, 2019

© MOME, fotó: Lakos Máté

Üveghuta, MOME TWO (TechPark: Média- és Múteremház) | Glass-works, MOME TWO (TechPark: Media- and Studio House)
© MOME, fotó: Szántó Gerzson

A campusátadással párhuzamosan egy új oktatási, képzési programot is elindítottunk. Végiggondoltuk az osztott képzés tanulságait, és az elaprózott képzési modulokat nagyobb kreditértékű modulokba szerveztük. Most egy-egy tervezési blokk akár 20-25 kredites is lehet, több részkurzust kivált, és egy rendszerré épül. Ez a tanárok munkájára is jelentékeny hatással van, egy-egy kurzus vezető oktatója komoly menedzserre is válik. Nem egy tanár, hanem 3-5 oktató visz végig egy kurzust, és akár külsős szakértők is beépülhetnek. Külföldön van erre példa. Jól működik, hatékony, és a diákok is szeretik.

A képzési modulok strukturális újragondolása inkább módszertani kérdésnek tekinthető, de tartalmi szinten is megjelentek új elemek, mint például a KFI-kurzusok, melyek egy önálló felületként részei a képzésnek, intenzív kapcsolatot teremtve a KFI és az oktatás között. A tapasztalatok most állnak össze, és nagy reményekkel kecsegtetnek. A MOME-n a KFI-t komplex módon értelmezzük, azaz nem csupán technológiai kutatásról beszélünk, hanem elméleti és művészeti kutatásról is, melynek célja egy adott terület hasznosulási lehetőségeinek feltárása és kibontakoztatása. Az elmúlt évek további fontos kihívása volt a képzés nagyvilággal való intenzívebb kapcsolatának megteremtése, együttműködés cégekkel

és társadalmi intézményekkel. Véleményem szerint az új oktatási program erre a korábbiakhoz képest nagyobb lehetőséget biztosít majd.

Üveghuta, MOME TWO | Glass-works, MOME TWO
© MOME, fotó: Szántó Gerzson

Fontosnak, érdekesnek és egyedülállónak gondoljuk azt az áldott állapotot, hogy a diákok immár 2019 őszétől egy campuson lehetnek – minden szak, minden terület valamennyi hallgatója (az alap-, a mester- vagy a doktori képzés bármely szintjén) – úgy, hogy az oktatást segítő

Nyílt nap, járműtervezés szak | Open day, vehicle design section | MOME, Budapest, 2019
© MOME, fotó: Lakos Máté

felületek, köztük a technológia, a műhelyek és a könyvtár is ugyanott állnak rendelkezésükre. Hasonló idilli állapot utoljára a kezdetekkor volt, az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Tanoda indulásakor. 1954-ben az intézmény egy részének az Iparművészeti Múzeumból Zugligetbe kellett költöznie, ott csak a kézművesszakok maradtak, ami kétlaki életet eredményezett. Szintén érdekes, hogy most a nagy, nyitott otthonok intenzívebb együttélést tesznek lehetővé, és segítik a különböző szegmensek egymásra látását. Ugyanígy a Technológiai Park esetében kifejezett igény volt, hogy az egyes műhelyekhez ne csak egy-egy szakterület képviselői férjenek hozzá, hanem szélesebb képzési fronton minden érdeklődő bemehessen egy-egy műhelybe: egy animációs hallgató férjen hozzá egy asztalosműteremhez, vagy egy elméleti szakos is végig tudja járni a szakmai tereket. Mindez most adott. Ez az infrastruktúra azt is biztosítja, hogy kiszélesítsük a képzési felületet, vagyis a graduális képzés mellett a felnőttképzést, és újfajta képzéseket indítsunk el, például részidőseket, amelyek akár technológiaspecifikusak is lehetnek. Vannak olyan, kiháló műfajokat támogató programjaink is, amelyek a graduális képzés mellett jelennek meg, például a kalapkészítő tanfolyam: megörököltünk egy kalapkészítő eszközparkot, egy kalaposműhelyt, és ezt ilyen módon

igyekszünk fenntartani. Ami szintén a képzéshez kapcsolódik, hogy bizonyos kézművesterületeket meg tudunk erősíteni, például azzal, hogy a Zugligeti úton üzemel egy üveghuta, ami az üvegművészeti képzésnek egy teljesen új dimenziót adhat.

Nyílt nap a MOME GROUND eseménytérén | Open day at MOME GROUND
MOME, Budapest, 2019
© MOME, fotó: Lakos Máté

Az Innovációs Központ és az oktatás kapcsolatának jövőjében az IK-ban megjelenhetnek olyan szakemberek, kutatók, akik egyébként a graduális képzésbe nehezen

tudnának beilleszkedni, azonban áttételesen, a KFI-kurzusok mentén ők is megjelenhetnek az oktatásban. Szintén az IK komoly mediátor tevékenységébe tartozik a közvetítés a gyakorlat- és bevételorientált projektek és a képzés között, biztosítva azt, hogy a hallgatói projektek felügyelet mellett valósuljanak meg. Továbbá az oktatók is bekerülhetnek olyan projektekbe, amelyek az ő tudásukat és szemléletüket is gazdagíthatják.

Az év teljes időszakában kívánjuk használni a campus: sokszínű, a kézművesalapú területeket is érintő hazai és nemzetközi nyári egyetemeket szándékozunk indítani, és ezek a tudásátadásnak újabb felületei lehetnek, ahol a résztvevők MA- vagy doktori képzésben folytathatnák tanulmányaikat. Az új infrastruktúra és térkiosztás tehát lehetővé teszi, hogy külföldi oktatókat, szakembereket és diákokat is megszólítsunk.

Ez egy organikus fejlődési folyamat. Figyeljük a környező világot, hogy a versenytársak hol tartanak, mi történik itthon. Nincs átjárhatatlan határ, már a középiskolások is bejárják az egész világot, és könnyen váltanak a képzési intézmények között. A MOME-nak több olyan programja van, ami nemzetközi szinten is versenyképes. Ilyen például a járműtervezés, a Mercedes-Benz Design már 18 éve működik együtt az egyetemmel. Ugyanígy

az animációs képzésben is, a külföldi hallgatók angol nyelven tanulva szerezhetnek magyar diplomát. Kiemelt célunk minden oktatási területünk iránt felkelteni a nemzetközi érdeklődést.

Folyamatosan figyeljük a képzési rendszert, hogy hol lehetne azt fejleszteni. Másrészt figyeljük az új generációkat, és igyekszünk az oktatás módszertanát úgy alakítani, hogy az hallgatóbarát legyen. Az egyetem oktatására jellemző projektalapúságot, eredményorientáltságot, a tanárok és diákok közti szoros mester-tanítvány, mentor-mentorált viszonyt még tovább szeretnénk erősíteni.

A campus és az oktatási program fejlesztése egy 140 éves evolúciós folyamat része. Büszkék vagyunk az elődeinkre, és a múltunkra támaszkodva, hagyományainkat megőrizve építkezünk. Miközben új utakat keresünk az oktatás és a campusfejlesztés terén, az emlékeket és hagyományainkat egy virtuális felülettel igyekszünk a mai fiatalok számára is könnyen hozzáférhetővé és megismerhetővé tenni. Egy panteon jellegű gyűjtemény létrehozásában gondolkodunk, ahol a MOME nagy oktatóinak életműve, az iskolánkból indult híres művészpályák többszintű kutatása és bemutatása valósulhatna meg. A szellemi örökségvédelmet, archívumok létrehozását is kifejezetten fontosnak tartjuk.

Őszi kiértékelés (hallgatói munkák) | Autumn assessment (students' works) | MOME, Budapest, 2019

© MOME, fotó: Lakos Máté

Őszi kiértékelés (hallgatói munkák) | Autumn assessment (students' works) | MOME, Budapest, 2019

© MOME, fotó: Lakos Máté

A campus belakásához ugyanakkor több idő szükséges. A nagy, egybenyíló otthontereket is szokni kell még, és finomítani a térkiosztást. Ehhez folyamatosan gyűjtjük a visszajelzéseket.

Őszi kiértékelés (hallgatói munkák) | Autumn assessment (students' works) | MOME, Budapest, 2019

© MOME, fotó: Lakos Máté

A tavaly novemberi nyílt nap megszervezése is új fejezetet nyitott a MOME történetében. Az ide érkező diákok mindent meg tudtak nézni egy helyen – az alapozástól kezdve a műhelyeken át egészen a Doktori Iskoláig –, láthatták, hova futhat ki a képzés. Azt gondoltuk, hogy a MOME Ground végre elég nagy, mindenki elfér, és

adódhat egy alkalom, amikor mindenkire tudunk szólni. De ott álltak a fiatalok és a szülők, és nem fértek be a Groundba: soha nem volt még ekkora az érdeklődés a MOME iránt. Jó érzés volt megmutatni műhelyeinkben a gondosan őrzött kézműveshagyományokat. Látszik, hogy a mai fiataloknak kevés a lehetőségük kontaktusba kerülni kézművesterületekkel, viszont ha ez a találkozás mégis megtörténik, elvarázsolódnak. A képzéssel kapcsolatban kiemelten fontos a kézműveshagyományok megőrzése és az új technológiák bevonása, a kettő együtt eredményezhet érdekes dolgokat. Beindíthatnak olyan folyamatokat, amelyek segíthetik a tradicionális kézművestechnikák jövőbeni felszínén maradását. Rengeteg olyan diákmunkánk, tervezési munkák van mind BA-, mind MA-szinten, ahol a diákok számára természetes, hogy a bőrművességet, a kerámiát, a több ezer éves technikákat – mint a szövés, a fonás – a legmodernebb számítástechnikai vagy LED-es eszközök alkalmazásával gondolják újra. Azt is mutatja a Digital Craft Lab, a Be STEAM, a Future Traditions és a Jövő új útjai program, hogy egy egészen új minőség jöhet létre. Erre kívánunk építeni hosszú távon is.

KOÓS PÁI

a MOME oktatási rektorhelyettese